

САВРАНЬКА СЕЛИЩНА РАДА ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

25.05.2023 року

№2256-VIII

Про затвердження Комплексної програми
агропромислового розвитку
Савранської селищної територіальної
громади на 2023-2027 роки

Відповідно до п. 22 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою визначення пріоритетів, завдань та заходів, що сприятимуть стабілізації роботи галузей агропромислового комплексу та основних галузей сільськогосподарського виробництва, збереження та покращення наявних показників у сфері ведення сільського господарства з урахуванням раціонального використання земельних ресурсів, збереження природних ландшафтів та біорізноманіття для належного виконання п.5 протоколу №1-ОН селекторної наради Одеської обласної державної(військової) адміністрації від 10.01.2023 року та за погодженням постійної комісії з питань містобудування, агропромислового розвитку, земельної реформи, земельних відносин, екології та раціонального природокористування, селищна рада:

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Комплексну програму агропромислового розвитку Савранської селищної територіальної громади на 2023-2027 роки (додається).
2. Відповідальним виконавцям Програми забезпечити безумовне виконання заходів Програми агропромислового розвитку Савранської селищної територіальної громади на 2023-2027 роки
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань містобудування, агропромислового розвитку, земельної реформи, земельних відносин, екології та раціонального природокористування.

Секретар селищної ради, виконуючий
обов'язки селищного голови

Свген НАСЕЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Савранської селищної ради
« 25 » травня 2023 року № 2256

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ
САВРАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2023-2027 РОКИ**

ПАСПОРТ

комплексної програми розвитку галузі агропромислового комплексу
Савранської селищної територіальної громади на 2023-2027 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Савранська селищна рада
2.	Розробник програми	Відділ земельних ресурсів Савранської селищної ради
3.	Відповідальний виконавець програми	Виконавчий комітет селищної ради
4.	Учасники програми	Савранська селищна рада, територіальні компетентні органи (держпродспоживслужба, ветеринарна, фітосанітарна служби; екоінспекція, правоохоронні органи) виробники сільськогосподарської продукції: сільськогосподарські товариства, фермерські господарства, особисті селянські господарства, фізичні особи-підприємці сільського господарства, одноосібники, населення громади, зайняте веденням сільського господарства
5.	Термін реалізації програми	2023-2027 роки
6.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Місцевий бюджет селищної ради, державний/обласний бюджет; інша бюджетна підтримка, зовнішні та внутрішні інвестиції (що не суперечать чинному законодавству)
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього грн., у тому числі:	500 000 грн.
7.1.	кошти державного/обласного бюджету, грн.	150 000 грн.
7.2.	кошти місцевого бюджету, грн.	225 000 грн.
7.3.	інша бюджетна підтримка, зовнішні та внутрішні інвестиції (що не суперечать чинному законодавству), грн.	125 000 грн.

МЕТА КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Комплексна програма агропромислового розвитку Савранської селищної територіальної громади на 2023-2027 роки (далі – Комплексна програма) розроблена з метою визначення пріоритетів, завдань та заходів, що сприятимуть стабілізації роботи галузей агропромислового комплексу та основних галузей сільськогосподарського виробництва, харчової та переробної промисловості. Комплексна програма спрямована на збереження та покращення наявних показників у сфері ведення сільського господарства; стимуляції розвитку нових напрямів; підтримці та сприяння розведенню великої та малої рогатої худоби у приватному секторі; пошуків шляхів доцільної реалізації сільгосптоварів; взаємодії з підприємцями-виробниками сільськогосподарської продукції; стабілізації агропромислового виробництва з урахуванням раціонального використання земельних ресурсів, збереження природних ландшафтів та біорізноманіття.

АНАЛІЗ СТАНУ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

I. Аналіз стану агропромислового комплексу

Савранська територіальна громада в Подільському районі Одеської області характерна аграрними напрямами діяльності, виробництвом сільгосппродукції та її реалізації. Більшу частину зайнятості населення та виробників займає ведення сільського господарства. Аграрний сектор забезпечує продовольчу безпеку та незалежність і є одним із основних чинників формування місцевого бюджету. Обсяг продукції сільського господарства формується двома основними групами виробників, а саме сільськогосподарськими підприємствами та домогосподарствами.

При веденні сільського господарства спрацьовують інші галузі, які забезпечують отримання засобів для виробництва сільгосппродукції; споживають продукцію сільського господарства як сировину; надають транспортні, торгівельні послуги; робота харчової та переробної промисловості.

Площа земель сільськогосподарських угідь на території Савранської селищної ради становить 43722,24 га, з них: пасовища – 4655,38 га; сіножаті – 1496,10 га; багаторічні насадження – 563,04 га; ріллі – 37007,72 га.

Сільськогосподарська діяльність ведеться по всій території селищної ради.

Основними проблемами у сфері ведення сільського господарства на території громади є:

- вища собівартість сільськогосподарської продукції за ринкову;
- низька зацікавленість у веденні тваринництва;
- мала вартість реалізації виробленої продукції;
- одноосібні напрями збуту продукції, незначний попит;
- низька взаємодія виробників з виконавчими та контролюючими органами у сфері реалізації державної аграрної політики;
- коливання об'ємів агропромислового виробництва;
- недостатній облік та аудит наявних ресурсів (та їх використання);
- ведення сільськогосподарської діяльності з необхідністю у доопрацюванні з забезпечення охорони родючості ґрунтів, збереження

Стан галузі землеробства

Основними напрямками у галузі землеробства є виробництво зернових, зернобобових та технічних культур (пшениці, ячменю, гороху, ріпаку, кукурудзи та соняшнику). Рослинницька галузь вважається пріоритетною галуззю сільського господарства і має значні можливості для перетворення її у високоефективний, експортно-спроможний сектор економіки.

Заходи Комплексної програми націлені на забезпечення сільгоспвиробниками громади виробництва основних видів продукції у обсягах, що забезпечить населення продуктами харчування, тваринництва кормами, а промисловості сировиною.

Особливу увагу буде приділено рентабельності вирощування тих чи інших сільськогосподарських культур. Пріоритетними з них є: озимі пшениця, ячмінь та ріпак, соняшник, кукурудза на зерно.

Савранська громада ще має унікальну культурну особливість, яка виділяє її з-поміж інших громад Подільського району за збереження традиції старовинного ремесла. Вирощування сорго – плетіння віників поширене у селищах Саврань, Осички та Вільшанка. Посіяний навесні та зібраний наприкінці літа врожай (зі стебел якого місцеві мешканці й роблять віники) забезпечує в деяких випадках навіть отримання основного прибутку на утримання сім'ї цілий рік.

Зерновиробництво

Найпотужнішою складовою у сфері рослинництва Савранської територіальної громади є зернове господарство - вирощування зернових та технічних культур. У 2022 році в агроформуваннях громади вироблено 422 т. гороху; 5601 т – ріпаку; 5529 т. – ячменю; 23344 т. пшениці; соняшнику 15521 та кукурудзи 29365 т. Урожайність зібраного гороху сягнула 20 ц/га; озимих пшениці – 46 ц/га; ячменю 38 ц/га та ріпаку – 26 ц/га.; соняшнику 25,4 ц/га та кукурудзи 43,9 ц/га.

Враховуючи погодні умови, кліматичну зону розташування сільськогосподарських угідь, Савранська селищна рада належить до громад з високими показниками урожайності у Подільському районі Одеської області.

Овочівництво, садівництво та ягідництво

На території Савранської територіальної громади вирощується близько п'ятнадцяти видів різних овочевих культур, здійснюється вирощування фруктів та ягід. Поширене вирощування баштанних культур (кавуна) одноосібниками (с. Бакша). В більшості, вирощуванням овочів, фруктів та ягід займається населення громади в домогосподарствах для забезпечення власних потреб; частково як додаткового заробітку при реалізації в роздріб на місцевому ринку.

Ланка органічного виробництва

Овочівництво, вирощування баштанів в приватних домоволодіннях добре може вплинути на розвиток органічного виробництва, що є досить актуальним на сьогодні через низку екологічних, економічних та соціальних переваг. Виробники органічної продукції вирощують культури: кукурудзу, просо; овочі: кабачки, баклажани, редьку, помідори, огірки, картоплю, моркву, буряки, цибулю, цибулю порей, руколу, петрушку, шпинат, м'яту перцеву, салат, базилік; ягідні – полуниця, малина, кавун; кормові культури: буряк, злакові

трави, люцерну. Виробляють органічну тваринницьку продукцію, утримують велику рогату худобу, вівці, птицю.

При виробництві органічної продукції у рослинництві використовуються синтетичні отрутохімікати і мінеральні добрива. Захист рослин здійснюється препаратами натурального походження, категорично заборонене використання генетично-модифікованих видів. Органічні методи господарювання покращують стан ґрунту та його родючість. Боротьба з бур'янами, шкідниками і хворобами проводиться без застосування пестицидів. Застосування насіння і порід адаптованих до місцевих умов сприяють подальшому зміцненню екологічного балансу і відновлення функціонального біорізноманіття. Соціальною перевагою органічного виробництва, є те, що воно має високий потенціал для підвищення рівня зайнятості сільського населення і пожвавлення роботи дрібних фермерських господарств. При зростанні органічного сектора можливий ріст працевлаштування місцевого населення, оскільки, органічне землеробство менш механізоване і потребує більше ручної праці.

Стан галузі тваринництва

Найбільш поширеними напрямками спеціалізації у сфері ведення тваринництва у Савранській територіальній громаді, на час розроблення Комплексної програми, є молочне скотарство, свинарство та домашнє птахівництво. На території Савранської селищної ради утримується 1821 гол. великої рогатої худоби; 720 гол. дрібної рогатої худоби; 2777 гол. свиней; 68 гол. коней. Розведенням тварин (свині, велика та дрібна рогата худоба, птахи (кури, гуси, качки, індики)) в основному займається населення в альтернативу безробіттю. При реалізації громадянами м'яса яловичини, свинини та молока місцевим перекупам спостерігається низька ринкова ціна в порівнянні з витратами на розведення та утримання худоби, а також нерентабельність ведення діяльності у галузі виробництва мясо-молочної продукції в подальшому, що призводить до робітничої міграції громадян, відмови від ведення господарства у сфері тваринництва; скороченні поголів'я великої рогатої худоби, в тому числі корів, як м'ясного так і молочного напрямку.

На даний час єдиною і основною проблемою у сфері розвитку тваринництва є гідна реалізація вирощеної, отриманої, переробленої продукції.

Рішенням у реалізації агровиробництва є створення необхідних умов для продажу сільськогосподарської продукції – розвитку торгової мережі товаровиробників громади. Розроблення експериментального механізму поступового введення на внутрішній/локальний ринок продукції (особливо харчування/органічної продукції) виробленої населенням, місцевими сімейними господарствами, підприємцями, виробниками. Сприяння виробленню населенням конкурентно-спроможної продукції. Заохочення крамарів/торговців у реалізації продукції місцевого виробництва та боротьба зі стихійною торгівлею.

Для стабілізації роботи у галузі тваринництва, стимуляції приватного сектору (створення сімейних господарств, кооперативів) необхідне створення додаткових громадських пасовищ на території Савранської територіальної громади. Вжиття заходів із залученням правоохоронних органів щодо

продукції, зернових та технічних культур особами, не зареєстрованими належним чином на підвідомчій території. Створення умов для утворення об'ємів тваринницької продукції необхідних для подальшої співпраці з м'ясо-, молокопереробними підприємствами є вагомою можливістю з вирішення проблеми гідної реалізації сільськогосподарської продукції.

Для запобігання мору худоби, інфекційним та інвазійним хворобам тварин, вчасне їх виявлення та ліквідацію необхідне проведення відповідних протиепізоотичних заходів (профілактичних, діагностичних та інших ветеринарно-санітарні робіт) уповноваженими на те органами. Недопущення та попередження захворювань тварин є додатковою опцією у підвищенні продуктивності у галузі тваринництва.

Молочне скотарство

Розведення та утримання корів на молоко здійснюється в основному в приватних домоволодіннях для забезпечення власних потреб продукцією та реалізації як додаткового заробітку. Аналізуючи аспекти торгівлі молочними продуктами визначено, що метод роздрібного продажу місцевому (зайнятому) населенню кисло-молочної продукції та молока виправдовує прибутковість на погашені витрат на виробництво такої продукції на відміну від прямої здачі молока перекупам.

На території громади здійснює діяльність ТОВ «Нива» (с. Йосипівка), що крім основної діяльності з вирощування зернових та технічних культур займається розведенням великої рогатої худоби. За рахунок власних інвестицій, у минулих роках, сільськогосподарським підприємством проведено будівництво та реконструкцію тваринницького об'єкту, де утримується 60 голів худоби породи червона степова (із них 24 корови для отримання молочної продукції).

М'ясне скотарство/свинарство

На території громади утримується стабільність розведення та утримання худоби на м'ясо. Одиничні товариства та фермерські господарства (основним видом діяльності яких є вирощування зернових та технічних культур) ведуть підсобне утримання свиней та великої рогатої худоби для забезпечення харчування працівників господарства. Поширена практика утримання свиней та дрібної рогатої худоби (кози, вівці) у приватному секторі для забезпечення власних потреб м'ясом, нетиповою продукцією. Не зважаючи на низьку ціну реалізації м'яса в живій вазі, місцеве населення не полишає спроби в отриманні низького, але додаткового заробітку. У реалізації м'ясної продукції не фігурує товарне м'ясне скотарство, існує низка перешкод, що гальмують розвиток спеціалізованого м'ясного скотарства. Серед них: низькі закупівельні ціни на яловичину від м'ясної худоби, які не забезпечують беззбиткове виробництво та знижують інвестиційну привабливість.

Птахівництво

Птахівництво - один із економічно привабливих та перспективних напрямів тваринництва. Основною продукцією птахівництва є м'ясо та яйця. Чисельність поголів'я птиці на території громади станом на 01.01.2023 становить 55044 голів.

Все поголів'я птиці знаходиться у господарствах населення. На території громади не здійснюють діяльність спеціалізовані підприємства. Птахівнича

м'ясного птахівництва з відгодівлі курчат-бройлерів; виробн. переробленої продукції.

Рибництво

Рибництво є одним із досить економічно вигідних напрямів розвитку агробізнесу для малих та середніх фермерських господарств, на перспективу майбутньому. Стратегічним напрямом у галузі рибництва є відтворення, охорона та раціональне використання рибних запасів у ставках і водоймах різного цільового призначення. На території громади розташовано 7 водойм загальною площею 224,44 га, які перебувають в оренді. У водоймах вирощують: товстолоба, білого амура, карася, коропа та інші види риб.

Бджільництво

На території Савранської селищної ради зареєстровано 78 пасік (4195 бджолосім'ї). Медово-товарним напрямком в Савранській територіальній громаді займаються особи, що мають достатню кількість бджолосімей для подальшої реалізації об'ємних партій меду виробничим підприємствам за межами громади. В громаді відсутні потужності з гомогенізації та фасування меду для його можливого експортування. В приватних домоволодіннях незначна частина громадян утримує по декілька вуликів для задоволення власних потреб та часткового продажу продуктів бджільництва на ринку.

II Стан та перспективи ринку реалізації сільськогосподарської продукції

Внутрішній аграрний ринок є досить нестабільною системою, що спричинено насамперед низьким рівнем внутрішнього споживання, значною залежністю від обставин зовнішніх ринків продовольства, а також недостатньо розвинутою ринковою інфраструктурою. На час розроблення Комплексної програми відсутня стабільність цінової політики, що в цілому унеможливорює прогнозоване рентабельне господарювання.

Овочево-ягідна та тваринницька продукція виробляється в особистих господарствах населення. Відсутність чіткої системи реалізації негативно впливає на цінову ситуацію на аграрному ринку та не дає можливості виробнику отримати достатній дохід з вирощеної продукції.

Для розвитку гілки виробництва сільськогосподарських товарів сімейними господарствами та вирішення питань щодо переробки і збуту сільськогосподарської продукції (в тому числі і забезпечення їх мінеральними добривами, насінням, сільгосптехнікою та технічного обслуговування, тощо) необхідно розглянути детальніше доцільність впровадження:

- обслуговуючих кооперативів, що спрямовують свою діяльність на обслуговування сільськогосподарського та іншого виробництва учасників кооперації, а також надання послуг переважно членам кооперативу та іншим особам з метою провадження їх сільськогосподарської діяльності;
- створення системи збуту сільськогосподарської продукції через формування мережі заготівельних пунктів, обслуговуючих кооперативів, оптових плодоовочевих та продовольчих ринків;
- розвитку ф'ючерсної торгівлі сільськогосподарською продукцією на основі відповідної нормативно-правової бази; формування реалізації через

- нарощування обсягів конкурентоспроможної продукції шляхом: стимулювання виробництва високоякісної конкурентоспроможної продукції з використанням ресурсозберігаючих, екологічно безпечних технологій; диверсифікації виробництва та вдосконалення структури посівних площ з урахуванням внутрішніх потреб та експортних можливостей; стимулювання агроекологічного напрямку в сучасному сільському господарстві, зокрема розвитку альтернативного (органічного) землеробства та налагодження ринку збуту екологічно чистих продуктів харчування; спрямування інвестицій на розвиток ресурсного потенціалу, харчової, переробної галузей та інфраструктури аграрного ринку; створення і впровадження у виробництво нових сортів і гібридів сільськогосподарських культур; підвищення генетичного потенціалу тваринництва і птахівництва за допомогою використання найцінніших вітчизняних та зарубіжних порід і типів худоби та птиці.

III Агровиробництво та раціональне використання природних ресурсів

Агровиробництво – одна з основних галузей сільського господарства, що має стратегічне значення. Основними чинниками здійснення сільськогосподарської діяльності є земля/родючий ґрунт; наявність добрив (інших агрохімікатів); відповідні погодні умови; правильно підібрана технологія вирощування та вид сільськогосподарських культур, що вирощуються.

Для здійснення агровиробництва і в подальшому, необхідне врахування у частині збереження родючості ґрунтів - раціонального (невиснажливого) використання земельних ресурсів: нарощувати об'єми застосування органічних добрив (гній ВРХ, побічна рослинна продукція, сидерати та інші види нових, концентрованих органічних добрив).

На малопродуктивних землях, господарське використання яких є економічно неефективним розглядати питання створення громадських пасовищ або відокремити самозаліснені площі (під заліснення територій) та цим самим зменшити вплив суходіїв (внаслідок настання різких характерних для місцевості посух); підвищення ерозійної стійкості природних ландшафтів.

Щоб дозволити ефективне використання землі в якості виробничого ресурсу необхідна організація інвентаризації земельних ділянок та виготовлення документації із землеустрою на земельні ділянки громади для подальшої реєстрації права на них з метою продажу права власності чи права оренди на аукціоні; формуванні додаткових пасовищ, ріллі; залісненні малопродуктивних, непридатних для агровиробництва земель.

Належний та повний облік і аудит наявних ресурсів сприятиме до прийняття більш ефективних рішень у сфері стабілізації та покращенні наявних показників у галузі ведення сільського господарства.

Вдало підібрані для місцевості технологія виробництва та вид культур сприятиме підвищенню врожаїв та знизить собівартість виробленої продукції, зокрема для території громади навесні та влітку характерні недостатня кількість опадів і високі температурні режими. Доцільна введення вирощування зимового гороху, його переробка на корм худобі та птиці.

осінньо-зимові запаси вологи, краще розвивається, меншою мірою потерпає впливу високих температур навесні й формує вдвічі вищий урожай.

При веденні сільського господарства ефективно впроваджується біоенергетики/альтернативної енергетики, що забезпечує енергетичну заощадливість та результативність у сільському господарстві, а також розвиток ефективного і сталого управління природними ресурсами; стимуляція розвитку рибного та лісового господарства, що теж попереджає виснаження і дегенерацію цих ресурсів, в тому числі і внаслідок сільгоспвиробництва.

IV. ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ,

Для розв'язання існуючих проблем розвитку агропромислового комплексу Савранської селищної територіальної громади, передбачається здійснювати фінансування заходів Комплексної програми, відповідно до Додатку до Програми - Комплексного плану здійснення заходів (V).

Для досягнення основних цілей Комплексної програми необхідною умовою є фінансування з державного/обласного, місцевого селищного бюджету. Впливають на стимулювання розвитку у сфері ведення сільського господарства (в т. ч. тваринництва) бюджетні програми на отримання допомоги підтримки/розвитку (бюджетна підтримка, зовнішні та внутрішні інвестиції, кошти ЄС).

Додатковою умовою є чітка взаємодія уповноважених органів, фахівців та спеціалістів у сфері ведення сільського господарства, впровадження новітніх технологій для покращення показників та збільшення виробництва продукції.

Додаток до Прог.

Комплексний план здійснення заходів на 2023-2027 роки щодо стабілізації роботи галузей агропромислового комплексу, збереження та покращення наявних показників у сфері ведення сільського господарства

Виконавці	Найменування заходів	Обсяг фінансування, грн					Очікувані результати
		2023	2024	2025	2026	2027	
Савранська селищна рада (виконавчий комітет), Головне управління статистики в Одеській області	Взаємодія з територіальним органом Держстату у частині отримання відомостей статистичних спостережень щодо посівних площ, збору урожаю, тощо на підвідомчій території.	1200	1400	1500	1500	1600	Здійснення контролю щодо стану посівів; плану посівів; обізнаність щодо пріоритетних видів вирощування сільськогосподарських культур товаровиробниками
		місцевий бюджет					
Савранська селищна рада (виконавчий комітет), спеціалізована організація що має ліцензію на проведення робіт із землеустрою	Забезпечення обліку та моніторингу використання земель. Організація інвентаризації земельних ділянок та виготовлення документації із землеустрою на земельні ділянки громади. Активізація проведення земельних торгів.	50000	37800	20000	15000	10000	Облік та аудит наявних ресурсів раціональне використання природних ресурсів; ефективне використання землі в якості виробничого ресурсу і активу
		місцевий бюджет					
Савранська селищна рада (виконавчий комітет), депутати селищної ради, спеціалізована організація що має ліцензію на проведення робіт із землеустрою	Визначення земель не придатних для агровиробництва та створення громадських пасовищ або відокремлення самозаліснених територій відповідно до порядку дій за рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 29.09.2022р.	20000	25000	20000	10000	10000	Створення громадських пасовищ, збереження природних ландшафтів та біорізноманіття. Виконання Указу Президента від 07.06.2021 р. за №228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів»
		місцевий бюджет					
Савранська селищна рада (виконавчий комітет) виробники сільськогосподарської продукції, населення громади, зайняте веденням сільського господарств	Інформування, методична допомога у вивченні порядку (оформленні необхідної пакету документів) щодо отримання дотацій, субсидій у сфері ведення сільського господарства; участі у конкурсах на отримання грантів для ведення та розвитку сільського господарства, відповідного обладнання, тощо.	інша бюджетна підтримка, зовнішні інвестиції 125000					Доступ до допоміжних фінансових ресурсів, участь - вивчення та використання механізмів державної підтримки у сфері ведення сільського господарства. Стабілізація/збільшення поголів'я великої рогатої худоби, виробництва молочної продукції.

5	Савранська селищна рада (виконавчий комітет), державна служба ветеринарної медицини	Здійснення профілактично-роз'яснювальної роботи серед населення, виробників сільськогосподарської продукції про важливі моменти під час утримання тваринницького господарства. Вчасне проведення компетентним органом профілактичних, діагностичних, інших ветеринарно-санітарних робіт відповідно до діючого порядку та нормативно-правових актів	державний бюджет 150000	Належна ідентифікація тварин Проведення протипепізоттичних досліджень та профілактичних щеплень з метою попередження розповсюдження хвороб, особливо зооантропонозів (бруцельоз, лептоспірозу, сибірської сказу, туберкульозу)
6	Савранська селищна рада, держреінспекція, фітосанітарна служба, правоохоронні органи.	Постійна взаємодія з метою вивчення, регулювання та врахування природоохоронного законодавства при здійсненні обстежень сільгоспугідь, полезахисних насаджень. Здійснення в межах компетенції фітосанітарної діагностики та нагляду за розвитком, поширенням карантинних рослин.	-	Рациональне використання природних ресурсів. Збереження та охорону ґрунтів. Формування додаткових пасовищ, ріллі; заліснення малопродуктивних, непридатних для агропродукції земель
7	Сільськогосподарські підприємства та господарства, фізичні особи-підприємці сільського господарства, одноосібники, населення громади, зайняте веденням сільського господарства	Введення вирощування виду культур (зимового гороху, сільськогосподарських медоносних культур (рапс, гречиха, еспарцет)). Внесення органічних добрив відповідно до технологічної потреби. Застосування органічних добрив (гній ВРХ, побічна рослинна продукція, сидерати).	внутрішні інвестиції (власний коштів суб'єктів господарювання)	Отримання вищих врожів зернобобових культур за наявних погодних умов регіону Стимуляція розвитку бджільництва/виробництва збереження та подальшого відтворення родючості ґрунту Невиснажливе використання ґрунту Контроль за дотриманням визначених технологій
8	Савранська селищна рада (виконавчий комітет), виробники сільськогосподарської продукції, населення громади, зайняте веденням сільського господарства	Здійснення роз'яснювальної роботи про наявні програми підтримки нових напрямів сільського виробництва (садівництва, виноградарства, ягідництва) та тваринництва (окремих гілок птицевництва; виробництва нетипової молочної продукції, в тому числі і через автоматизовану електронну систему (ДАР, Дія, тощо)	інша бюджетна підтримка, зовнішні та внутрішні інвестиції (власний коштів суб'єктів господарювання)	Розвиток нових напрямів підтримки та сприяння розвитку великої та малої рогатої худоби приватному секторі; створення конкурентно-спроможної продукції.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Комплексна програма агропромислового розвитку на 2023-2027 роки забезпечить стабілізацію роботи галузей агропромислового комплексу та основних галузей сільськогосподарського виробництва, харчової та переробної промисловості. Сприятиме розвитку нових напрямів у сфері агровиробництва та належної реалізації виробленої продукції, що підвищить рівень життя та забезпеченість населення, бажання до розвитку нових напрямів сільського господарства в громаді.

В наслідок успішної реалізації заходів Комплексної програми очікуються такі результати:

- повна проінформованість та контроль у сфері тваринництва та стану сільського господарства у полях: запланованих площ та виконання плану посівів у господарствах, технології виробництва та пріоритети вирощування сільськогосподарських культур, характерних для місцевості;

- абсолютний облік та аудит наявних природних ресурсів та їх раціональне використання; ефективне використання землі в якості виробничого ресурсу і активу;

- створення громадських пасовищ, збереження природних ландшафтів та біорізноманіття. Створення додаткових полезахисних насаджень, попередження суховіїв, виконання та дотримання порядку дій за рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 29.09.2022 р. (виконання Указу Президента від 07.06.2021 р. за №228/2021);

- отримання допоміжних фінансових ресурсів, участь, вивчення та використання механізмів державної підтримки для розвитку у сфері ведення сільського господарства. Стабілізація/збільшення поголів'я великої рогатої худоби, виробництва молочної продукції;

- підконтрольний облік та переміщення худоби, епізоотичний стан в тваринництві. Забезпечення належної охорони і профілактики здоров'я худоби (як наслідок - здоров'я людей), а також їх забезпечення населення високоякісними і безпечними м'ясо-молочними продуктами та достовірною інформацією про умови їх виробництва;

- впровадження методів удобрення із використанням альтернативних видів добрив, з метою збільшення надходження органіки в кілька разів – невиснажливе використання та сидерація ґрунтів.

- використання ефективних практик впровадження корисних технологій і визначення на місцевому рівні найбільш перспективних сільськогосподарських культур. Отримання вищих врожаїв сільськогосподарських культур.

- стимуляція розвитку рибництва; бджільництва/виробництва меду. Підтримка та сприяння розведенню великої та малої рогатої худоби у приватному секторі. Визначення напрямів доцільної реалізації сільгосптоварів.

VII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Координація та контроль за виконанням Програми покладається на Савранську селищну раду. Щороку до 01 квітня розглядається потреба перегляду, оновлення змісту та цілей і у разі необхідності, готуються уточнення показників, коригування заходів Комплексної програми внесення змін